

ROMAN GĄSZCZYK

ŁUKASZ AUGUSTYNIAK

ANDRZEJ DĄBROWSKI

ANGIELSKI

W TŁUMACZENIACH

PRAWNICZY

- NIEZBĘDNE SŁOWNICTWO PRAWNICZE • SETKI ZDAŃ Z TŁUMACZENIAMI
- PRAKTYCZNE ĆWICZENIA

Preston Publishing

Drodzy Czytelnicy!

Książka, którą oddajemy w Wasze ręce, stanowi owoc naszych doświadczeń w stosowaniu i nauczaniu prawniczego języka angielskiego (*Legal English*). Do wielu ustaleń i refleksji w tej materii doprowadziły nas, obok własnej praktyki zawodowej, pytania zadawane nam przez studentów, prawników oraz tłumaczy, zmagających się z różnymi problemami translacyjnymi. Pytania te wielokrotnie stanowiły dla nas wyzwanie, na które niełatwo było znaleźć odpowiedź w literaturze przedmiotu dostępnej na rynku polskim. Wynika to zapewne ze specyfiki dyskursu prawnego funkcjonującego w ściśle określonym kontekście społeczno-kulturowym i powoduje trudności w przekładzie tekstów dotyczących prawa na język obcy. Jest to szczególnie widoczne w odniesieniu do terminologii związanej z prawem stosowanej w różnych systemach, np. *common law*. Całkowicie odmienne podejście do prawa i zasad jego stosowania sprawia, że jest to terminologia nieprzystająca do opisu porządków prawnych Europy kontynentalnej, do których należy zaliczyć również prawo polskie. W literaturze przedmiotu sformułowano zresztą pogląd (do którego jesteśmy skłonni się przychylić) o częstej niemożności odnalezienia bezpośrednich ekwiwalentów pewnych pojęć w procesie ich tłumaczenia na język obcy. Zresztą najlepszym tego przykładem jest samo określenie *common law*, uznawane powszechnie za nieprzetłumaczalne.

Ujmując zatem rzecz prostymi słowami, niektórych terminów nie da się opisać po angielsku w taki sposób, by zostały one w pełni zrozumiane przez osobę posługującą się wyłącznie tym językiem. W większości przypadków możliwe jest osiągnięcie jedynie tzw. ekwiwalencji funkcjonalnej, tj. przetłumaczenie określonego słowa tak, żeby w przybliżeniu odnosiło się ono do określonej instytucji prawnej. Potęguje to doświadczone w tej dziedzinie trudności, ponieważ – jak powszechnie wiadomo – w stosunkach prawnych szczegóły mają duże znaczenie.

Pomijając jednak zawiłości teorii przekładu, realia życia zawodowego wymagają od prawników, o tłumaczach nie wspominając, posługiwania się angielskim specjalistycznym językiem prawa, a także tłumaczenia na ten język dokumentów. Oczywistym jest, że język angielski dominuje na całym świecie jako język transnarodowych korporacji i masowej popkultury. A zatem tłumaczyć jakoś trzeba. Tylko jak to zrobić, by zostać zrozumianym? W tym zadaniu pomoc właśnie ma nasza książka.

Przedstawiona w tej publikacji tematyka została pogrupowana w pięć zasadniczych działów odpowiadających powiązanym ze sobą obszarom prawa, które, w naszej ocenie, stanowią zakres najbardziej przydatnego materiału do nauki prawniczego języka angielskiego. Nasza książka cechuje się też pewną specyfiką – oprócz starannie dobranej listy zdań z danej dziedziny wraz z ich tłumaczeniem odnajdziecie w niej, drodzy Czytelnicy, nasze komentarze i wyjaśnienia – co do

ciekawych, a także przydatnych, kwestii lingwistycznych, prawnych i prawno-lingwistycznych wraz z odpowiednim odwołaniem do literatury fachowej, uzasadniającym przedstawione opinie. Refleksje te zamieszczono w tzw. dymkach. W naszej opinii bowiem zaproponowanie dobrych tłumaczeń prawniczych możliwe jest jedynie na podstawie rezultatów żmudnych badań komparatystycznych, które są dostępne w specjalistycznych publikacjach.

W słowniczku, który znajduje się na początku każdej lekcji znajdują się wyrazy i związki wyrazowe, które zostaną użyte w zdaniach dotyczących wybranej dziedziny prawa. Czasowniki (np. *to sue*) i zwroty rozpoczynające się od czasowników (np. *to act on sb's behalf*) poprzedza słowo *to*. Niektóre rzeczowniki i wyrażenia rzeczownikowe poprzedza rodzajnik nieokreślony *a/an*, który precyzuje kategorię wyrazu, np. *an appeal* (rzeczownik) w odróżnieniu od *to appeal* (czasownik) i informuje o policzalności danego rzeczownika w określonym kontekście. Jeśli natomiast przed rzeczownikiem lub wyrażeniem konieczne jest użycie rodzajnika określonego *the*, jest to również zaznaczone w słowniczku, np. *the Supreme Court*.

Oddajemy zatem w Wasze ręce książkę stanowiącą pomoc w zmaganiach lingwistycznych z *Legal English*. Dołożyliśmy wszelkich starań, by przytaczane tłumaczenia były jak najwyższej jakości, mając jednak na uwadze powyżej opisane ograniczenia, zdajemy sobie także sprawę, że nie jest to praca idealna. Jeżeli chcielibyście, drodzy Czytelnicy, podzielić się swoimi uwagami lub zaproponować lepsze rozwiązania, prosimy o kontakt pod adresem biuro@prestonpublishing.pl. Osobom, które przekażą nam ciekawe uwagi, zrewanżujemy się, mamy nadzieję, inspirującą wymianą poglądów dotyczącą poruszonych kwestii.

Autorzy

1. Comparative Law Prawo porównawcze	7
2. Legal Education Edukacja prawnicza	13
3. Legal Professions Zawody prawnicze	19
4. Court System System sądów	25
5. Constitutional Law Prawo konstytucyjne	31
Revision 1	37
6. Introduction to Business Wprowadzenie do działalności gospodarczej	41
7. Doing Business 1 Prowadzenie działalności gospodarczej 1	47
8. Doing Business 2 Prowadzenie działalności gospodarczej 2	53
9. International Business Transactions Międzynarodowe transakcje gospodarcze	59
10. Employing Staff 1 Zatrudnianie 1	65
11. Employing Staff 2 Zatrudnianie 2	71
Revision 2	77
12. Contract Formation Zawieranie umów	81
13. Legal Representation Przedstawicielstwo	87
14. Real Property Nieruchomości	93
15. Civil Liability and Damages Odpowiedzialność cywilna i odszkodowanie	99
16. Contract Law Prawo umów	105
17. Contract of Sale Umowa sprzedaży	111
18. Lease Najem/dzierżawa/leasing	117
19. Contract for Services Umowy o świadczenie usług	123
20. Inheritance Law Prawo spadkowe	129
Revision 3	135
21. Intellectual Property Prawa na dobrach niematerialnych	139
22. Consumer Law Prawo konsumenckie	145
23. Civil Proceedings Postępowanie cywilne	151
24. Arbitration Arbitraż	157
25. Environmental Law Prawo ochrony środowiska	163
26. Public Procurement Zamówienia publiczne	169
27. Public Services Usługi publiczne	175
28. Administrative Proceedings Postępowanie administracyjne	181
Revision 4	187
29. Public International Law Prawo międzynarodowe publiczne	191
30. Sources of EU law Źródła prawa UE	197
31. EU Institutions Instytucje UE	203
32. Internal Market Rynek wewnętrzny	209
33. State Aid Pomoc publiczna	215
34. Cohesion Policy Polityka spójności	221
35. Proceedings before the CJEU Postępowanie przed TSUE	227
Revision 5	233

VOCABULARY

a contract	umowa, kontrakt
an agreement	tu: porozumienie
manifestation	przejaw
mutual	wzajemny
subject matter	tu: przedmiot umowy
freedom of contract	swoboda umów
to conclude / to form / to make / to enter into a contract	zawrzeć umowę
to recognise	tu: uznawać
unilateral	jednostronny
bilateral	dwustronny
multilateral	wielostronny
an offer	oferta
acceptance	przyjęcie (oferty)
acceptance by silence	milczące przyjęcie oferty
assent	zgoda
offeror	oferent
offeree	oblat (przyjmujący ofertę)
(implied) by conduct	w drodze czynności dorozumianych
counteroffer	kontroferta
negotiations	negocjacje
call for tenders / invitation to tender	przetarg
auction	aukcja
alternative dispute resolution (ADR)	alternatywne rozwiązywanie sporów
action	działanie
inaction	zaniechanie
participant	uczestnik
written	pisemny
oral	ustny
meeting of the minds	osiągnięcie porozumienia co do treści umowy
gentleman's agreement	umowa dżentelmeńska
to amount	tu: stanowić
requirement	wymóg
by an express act	w wyraźny sposób
term	postanowienie (umowy)
clause	klauzula
in accordance with	zgodnie z

1.	Czy umowa jest tym samym co porozumienie?	
2.	Każda umowa jest porozumieniem, ale nie każde porozumienie jest umową.	
3.	Na przykład tak zwana umowa dżentelmeńska nie stanowi umowy.	
4.	Porozumienie jest zatem przejawem wzajemnego zrozumienia i zgody między dwoma lub więcej osobami co do ich stosunków prawnych.	
5.	Okazuje się, że umowa może zostać zawarta, jeśli strony są w stanie osiągnąć porozumienie w odniesieniu do jej przedmiotu. Czy są jakieś dodatkowe wymagania?	
6.	Tak, oczywiście, przedmiot umowy między innymi nie może być sprzeczny z prawem.	
7.	Czy to jest wyjątek od zasady swobody umów?	
8.	Tak, jest. Chociaż ta zasada pozwala stronom ułożyć ich stosunki umowne według swojego uznania, podlega ona licznym wyjątkom.	
9.	Czy jest możliwe zawarcie umowy przez więcej niż dwie osoby?	
10.	Tak. Prawo uznaje koncepcję umów wielostronnych.	
11.	Jednakże większość umów jest dwustronna.	
12.	Natomiast zarówno oferta, jak i jej przyjęcie są czynnościami jednostronnymi.	

1.	Is a contract the same as an agreement?	Porozumienie odnosi się zarówno do wzajemnego zrozumienia stron (<i>meeting of minds</i>), jak i aktu, w którym zostało ono potwierdzone (<i>agreement</i>).
2.	Every contract is an agreement but not every agreement is a contract.	
3.	The so-called gentleman's agreement, for instance, does not amount to a contract.	W języku potocznym liczba mnoga rzeczownika <i>person</i> to <i>people</i>, natomiast w języku prawnym używa się <i>persons</i>.
4.	An agreement is therefore a manifestation of mutual understanding and assent amongst two or more persons about their legal relations.	W systemach <i>common law</i> warunkiem uznania danej umowy za podlegającą wykonaniu (<i>enforceable contract</i>) jest wystąpienie w jej treści <i>consideratio</i>.
5.	It appears that a contract may be concluded if the parties are able to reach an agreement in relation to its subject matter. Are there any additional requirements?	Pojęcie to uznaje się za funkcjonalny odpowiednik <i>casusa</i> znanej systemom prawa z kręgu kultury <i>civil law</i> [C. Pejovic 2001, 821-822]. <i>Consideratio</i> definiowane jest jako <i>przyczyna, motyw, cena, stanowiące podstawę decyzji każdej ze stron o zawarciu umowy</i> [M. Gutowski 2006, 7].
6.	Yes, of course. Among other things, the subject matter of a contract cannot be contrary to law.	Umowy, które są pozbawione <i>consideratio</i>, są ważne, ale należą do kategorii <i>nude contracts</i>, czyli takich, które z uwagi na to, że stanowią źródło zobowiązania naturalnego [M. Czachórski 2006, 68], nie mogą być, co do zasady, przymusowo dochodzone.
7.	Is this an exception to the freedom of contract principle?	
8.	Yes, it is. Even though this rule allows the parties to regulate their contractual relationships as they wish, it is subject to numerous exceptions.	Zamiast terminu <i>contrary to</i> możemy w tym kontekście użyć słowa <i>against</i> lub też wyrażen <i>in opposi on to, not in accord with</i> lub <i>contraventio of</i>.
9.	Is it possible for more than two persons to conclude a contract?	
10.	Yes, it is. The law recognises the concept of multilateral contracts.	
11.	However, most contracts are bilateral.	<i>Uni-</i> jest przedrostkiem pochodzenia łacińskiego oznaczającym <i>jeden</i>, jak np. <i>uni catio</i> (zjednoczenie), <i>unique</i> (niepowtarzalny, jedyny w swoim rodzaju), <i>unity</i> (jedność), <i>unanimous</i> (jednomyślny). Wspomnianego przedrostka nie należy mylić z przedrostkiem <i>un-</i> wykorzystywanym do formułowania słów o przeciwnym znaczeniu (np. <i>lawful</i> i <i>unlawful</i>).
12.	While both an offer and its acceptance are unilateral acts.	

13.	Jaki jest najpopularniejszy sposób zawierania umów?	
14.	Umowy są zawierane na ogół przez przyjęcie oferty, tj. zgodę oblata na postanowienia zaproponowane przez oferenta.	
15.	W jaki sposób oferta może zostać przyjęta?	
16.	To może zostać dokonane w sposób wyraźny albo dorozumiany, zarówno poprzez działanie, jak i zaniechanie, np. milczące przyjęcie oferty.	
17.	Co powoduje przyjęcie, które zmienia albo dodaje nowe postanowienia do pierwotnej oferty?	
18.	Takie oświadczenie nie jest przyjęciem oferty, lecz stanowi kontrofertę.	
19.	Czy są inne sposoby zawierania umów?	
20.	Oczywiście, zgodnie z polskim Kodeksem cywilnym można zawrzeć umowę przez negocjacje, przetarg albo aukcję.	
21.	Czy wszystkie negocjacje prowadzą do zawierania umów?	
22.	Nie, negocjacje mogą być również zastosowane jako metoda alternatywnego rozwiązywania sporów.	
23.	Jaka jest różnica pomiędzy przetargiem i aukcją?	
24.	Aukcje są ustne i wymagają obecności wszystkich uczestników w jednym miejscu. Natomiast przetargi są pisemne.	

13. What is the most popular way of forming a contract?

14. Contracts are generally concluded by accepting an offer, i.e. an offeree's assent to the terms proposed by an offeror.

Accept oznacza przyjąć (np. ofertę), a reject – odrzucić. Rzeczownikami pochodzącymi od tych czasowników są *acceptance* i *rejectio* [L. Berezowski 2014a, 95].

15. How may the offer be accepted?

16. This may be done by way of an express act or implied by conduct whether by action or inaction, e.g. acceptance by silence.

Antonimami imiesłowu *implied*, oznaczającego *dorozumiany*, są przymiotniki *explicit* oraz *express* tłumaczone jako wyraźny [L. Berezowski 2014a, 273, 306].

17. What is the result of acceptance that modifies or adds new terms to the original offer?

18. Such a declaration is not an acceptance, but rather constitutes a counteroffer.

19. Are there any other ways of forming contracts?

20. Certainly, in accordance with the Polish Civil Code one may form a contract by way of negotiations, calls for tender or auctions.

W *common law* koncepcja oferty i jej przyjęcia jest utożsamiana z procesem dochodzenia kontrahentów do porozumienia, a także jest wykorzystywana do opisywania istoty i pojęcia umowy. Przez to negocjacje i aukcja również opisywane są poprzez nawiązanie do pojęć oferty i akceptacji [W. J. Kocot 2013, 4]. W odniesieniu do prawa polskiego koncepcja redukująca zawarcie umowy tylko do oferty i jej przyjęcia uznawana jest za niedopuszczalną [E. Drozd i in. 2008, 319]. Wyrażenie *according to* zazwyczaj jest używane do przytaczania opinii (*according to Mr Black*). Natomiast *in accordance with* stosuje się do wskazywania zgodności (*in accordance with art. 45*).

21. Do all negotiations lead to contract formation?

22. No, negotiations may also be applied as a method of alternative dispute resolution.

23. What is the difference between a call for tenders and an auction?

24. Auctions are oral and require the presence of all participants in one place. In contrast, calls for tenders are written.

Twoje słówka

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Odpowiedz na następujące pytania, używając poznanego słownictwa:

Are negotiations the most popular way of forming contracts?

How many parties conclude a unilateral contract?

What must be done with an offer to form a contract?

What is meant by *freedom of contract*?

Is it possible to conclude a contract without saying a word?

Have you ever won an auction? What did you buy?

Uzupełnij brakujące litery, aby utrwalić poznane w tym rozdziale słownictwo.

jednostronny – u _ i _ _ _ _ _ _ _

dwustronny – _ _ _ a _ _ _ _ l

wielostronny – _ u _ _ _ _ _ _ _ _ l

aukcja – _ _ c _ _ _ n

kontroferta – c _ _ _ _ _ _ o _ _ _ r

porozumienie – a _ _ _ _ _ e _ t

unilateral, bilateral, multilateral, auction, counteroffer, agreement

KEY

VOCABULARY

statutory representation	przedstawicielstwo ustawowe
a power of attorney	pełnomocnictwo
authorisation	upoważnienie, umocowanie
principal / a grantor	mocodawca
agent / attorney-in-fact	pełnomocnik
limited/specific power of attorney	pełnomocnictwo szczególne
generic power of attorney	pełnomocnictwo rodzajowe
general power of attorney	pełnomocnictwo ogólne
commercial continuing power of attorney	prokura
the ordinary course of activities	czynności zwykłego zarządu
invalid	nieważny
to grant in writing	udzielić na piśmie
to revoke	odwołać
termination	tu: wygaśnięcie
letter of attorney	dokument pełnomocnictwa, pełnomocnictwo
credentials	listy uwierzytelniające
to waive	zrzec się
to exceed	przekraczać
scope of authorisation	zakres umocowania/upoważnienia
validity	ważność
substitute attorney	pełnomocnik substytucyjny
qualified lawyer	prawnik z uprawnieniami [do reprezentowania przed sądem]
legal guardian	opiekun
custodian	kurator (prawa materialnego)
litigation guardian	kurator procesowy
to be appointed	być powołanym/ustanowionym
attorney of record	pełnomocnik procesowy
continuing power of attorney	pełnomocnictwo stałe
notarised power of attorney	pełnomocnictwo uwierzytelnione notarialnie
to be legalised	zostać poddanym legalizacji
donor	tu: mocodawca
governing body	tu: organ
public defender	obrońca z urzędu
<i>ultra vires</i>	poza zakresem uprawnień (dosł. ponad siły)
to be incapacitated	być ubezwłasnowolnionym
ineffective	bezskuteczny
premises	tu: lokal

1.	Przedstawicielstwo obejmuje przedstawicielstwo ustawowe oraz pełnomocnictwo.	
2.	Pełnomocnictwo to upoważnienie udzielane przez mocodawcę pełnomocnikowi.	
3.	Są różne rodzaje pełnomocnictw: szczególne, rodzajowe oraz (pełnomocnictwo) ogólne.	
4.	Specjalnym rodzajem przedstawicielstwa dla przedsiębiorców rejestrowych jest prokura.	
5.	Pełnomocnictwo ogólne obejmuje umocowanie do dokonywania czynności zwykłego zarządu.	
6.	Reguła równej powagi oznacza, że pełnomocnictwo musi zostać udzielone w tej samej formie, jaka jest wymagana dla zawarcia umowy.	
7.	Pełnomocnictwo ogólne musi być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności.	
8.	Pełnomocnictwo może być odwołane w każdym czasie, chyba że mocodawca zrzekł się tego prawa.	
9.	Umocowanie wygasa wraz ze śmiercią mocodawcy albo pełnomocnika.	
10.	Po wygaśnięciu pełnomocnictwa pełnomocnik zwraca mocodawcy dokument pełnomocnictwa.	
11.	Jeżeli pełnomocnik przekroczył zakres umocowania, zawierając umowę, jej ważność zależy od jej potwierdzenia przez mocodawcę.	
12.	Pełnomocnik może ustanowić pełnomocników substytucyjnych, tylko jeśli wynika to z treści pełnomocnictwa, ustawy albo ze stosunku prawnego będącego podstawą pełnomocnictwa.	

1.	Legal representation includes statutory representation and power of attorney.
2.	Power of attorney is the authorisation given by the principal to the agent.
3.	There are different kinds of power of attorney: limited, generic or general.
4.	A special kind of legal representation for registered entrepreneurs is commercial continuing power of attorney.
5.	General power of attorney comprises an authorisation to perform the ordinary course of activities.
6.	The Equal Dignity Rule means that the power of attorney must be granted in the same form as required for contract conclusion.
7.	General power of attorney must be granted in writing, otherwise it is invalid.
8.	Power of attorney may be revoked at any time unless the grantor has waived their right of revocation.
9.	The authorisation is terminated upon the death of the principal or attorney-in-fact.
10.	Following the termination of the power of attorney, the agent must return the letter of attorney to the principal.
11.	If an agent has exceeded the scope of their authorisation while concluding a contract, the validity thereof depends on confirmation by the principal.
12.	An attorney may appoint substitute attorneys only if such authorisation stems from the letter of attorney, statute or the legal relationship on which the power of attorney is based.

Terminologia dotycząca przedstawicielstwa jest szczególnie trudna do tłumaczenia na język angielski z uwagi na zupełnie odmienne uregulowania tych kwestii w prawie polskim oraz w systemach *common law*. Co do zasady w jurysdykcjach *common law* (tak jest np. w Zjednoczonym Królestwie i USA) nie istnieje instytucja pełnomocnictwa jako umocowania opartego na jednostronnej czynności prawnej [A. Całus 1985, 222]. Funkcjonalnym odpowiednikiem polskiego pełnomocnictwa (choć szerszym zakresowo) jest stosunek *agency*, który niekoniecznie wiąże się z wywoływaniem bezpośrednich skutków prawnych dla reprezentowanego [A. Całus 1985, 222]. W rezultacie wszelkie tłumaczenia z tego zakresu mają wyłącznie charakter przybliżonych ekwiwalentów. Nie zmienia to faktu, że z praktycznego punktu widzenia systemy te nie różnią się w sposób znaczny.

Synonimem określenia *attorney* jest zwrot *attorney-in-fact*, który pozwala na odróżnienie pełnomocnika i nazwy zawodu prawniczego w Stanach Zjednoczonych (*attorney-at-law* albo *public attorney*).

Konsekwencją odrębności systemowych *common law* w zakresie czynności ze skutkiem dla osób trzecich są problemy ze stosowaniem tej terminologii w kontekście przedstawicielstwa. W języku angielskim osoba upoważniająca do działania (mocodawca) to *principal* (ew. *grantor* – udzielający umocowania), a osoba umocowana – *agent* lub *attorney* (w przypadku pełnomocnictwa).

Twoje słówka

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

13.	W niektórych przypadkach strony muszą być reprezentowane przez prawników.	
14.	Sąd ustanawia opiekuna dla osoby, która została ubezwłasnowolniona.	
15.	Kurator osoby częściowo ubezwłasnowolnionej jest powołany do jej reprezentowania oraz zarządzania jej majątkiem.	
16.	Jeżeli osoba prawna nie może działać w postępowaniu, sąd ustanawia dla niej kuratora procesowego.	
17.	Pełnomocnikiem procesowym jest prawnik z uprawnieniami, który reprezentuje stronę w postępowaniu przed sądem.	
18.	Osoba, której nie stać na pełnomocnika procesowego, może ubiegać się o obrońcę z urzędu.	
19.	Pełnomocnictwo trwałe zostało wprowadzone w Anglii jako rodzaj stałego pełnomocnictwa do podejmowania decyzji dotyczących kwestii zdrowotnych i finansowych mocodawcy.	
20.	Osoba prawna działa przez swoje organy w sposób określony w ustawie oraz jej statucie.	
21.	Czyn przedstawiciela osoby prawnej poza zakresem jego uprawnień uważany jest za bezskuteczny w niektórych systemach prawnych.	
22.	W przypadku wątpliwości osobę czynną w lokalu przedsiębiorstwa uważa się za umocowaną do zawierania typowych umów.	
23.	Pełnomocnictwo uwierzytelnione notarialnie udzielone za granicą musi być poddane legalizacji albo musi być mu nadana klauzula <i>apostille</i> , aby można się nim posługiwać przed polskimi organami.	
24.	Dokumenty, na mocy których rząd upoważnia dyplomatów do jego reprezentowania na poziomie międzynarodowym, określane są jako listy uwierzytelniające.	

13. In some cases, parties must be represented by lawyers.

14. The court appoints a legal guardian for a person who has been incapacitated.

15. A custodian for a partially incapacitated person is appointed to represent that person and to manage their property.

16. When a body corporate cannot act in proceedings, a court will appoint a litigation guardian.

17. An attorney of record is a qualified lawyer who represents a party in the proceedings before a court.

18. A person who cannot afford an attorney of record may apply for a public defender.

19. A lasting power of attorney has been introduced in England as a kind of continuing power of attorney for making decisions concerning a donor's health and financial issues.

20. A body corporate acts through its governing bodies in the manner provided for in statutory law and its charter.

21. An *ultra vires* act of a body corporate representative is considered ineffective in some jurisdictions.

22. In case of doubt, the person on duty on an enterprise's premises is deemed authorised to conclude standard contracts.

23. A notarised power of attorney issued abroad has to be legalised or apostilled to be effective before Polish authorities.

24. The documents by virtue of which a government empowers diplomats to represent it at the international level are described as credentials.

Według prawa polskiego pełnomocnikiem procesowym nie zawsze musi być prawnik, natomiast w systemach *common law* termin *attorney of record* odnoszony jest do profesjonalnych pełnomocników będących przedstawicielami zawodów prawniczych.

Continuing power of attorney to specjalny rodzaj pełnomocnictwa, nieznanego polskiemu systemowi prawa, ale rekomendowany przez Radę Europy [Council of Europe 2009]. Rozwiązania tego rodzaju są popularne w systemach *common law*, gdyż umożliwiają podejmowanie decyzji za osoby do tego niezdolne z uwagi na stan zdrowia.

Większość systemów *common law* opiera się na teorii reprezentacji, wyrażając ją w instytucji *agency*. W systemie prawa polskiego powszechnie przyjmuje się natomiast teorię organów, przez które działają osoby prawne. O nieporównywalności (nieekwiwalencji) tych instytucji świadczy m.in. brak odpowiednika słowa *organ* w terminologiach prawniczych systemów *common law*. Inaczej jest w prawie międzynarodowym, w którym przyjęto się określenie *State organ* oznaczające organ państwa [ARSIWA, art. 4].

Łacińskie wyrażenie *ultra vires* jest bardzo popularne w języku angielskim. Odnosi się ono do przypadków przekroczenia uprawnień, kompetencji lub działania poza zakresem umocowania.

W prawie międzynarodowym publicznym stosuje się specyficzną terminologię – pełnomocnika określa się mianem *plenipotentiary*, natomiast jego pełnomocnictwo do związania państwa określonym traktatem określa się mianem *full powers*.

Odpowiedz na następujące pytania, używając poznanego słownictwa:

What kinds of legal representation are provided for in Polish law?

What do you think about introducing the continuing power of attorney in Poland?

Can a foreign notarised power of attorney be used before the Polish authorities?

Can you name the types of the power of attorney?

Who can represent a company?

Uzupełnij brakujące litery, aby utrwalić poznane w tym rozdziale słownictwo.

pełnomocnictwo – power of a _ t _ _ _ _

uwierzytelniony notarialnie – n _ _ a _ _ _ _

ubezwłasnowolnienie – i _ c _ _ _ _ _ _ _ _

list uwierzytelniający – c _ _ _ _ _ i _ l

mocodawca – _ _ a _ _ _ r

wygaśnięcie – _ _ _ m _ _ _ _ _ n

bezskuteczny – _ _ e _ f _ _ _ _ e

uchylić – to r _ _ o _ e

kurator (prawa materialnego) – c _ _ _ o _ _ _ n

kurator (procesowy) – litigation gu _ _ _ _ _

attorney, notarised, credential, grantor, termination, ineffective, revoke, custodian, guardian

KEY

ANGIELSKI

W TŁUMACZENIACH

PRAWNICZY

Jak opanować najważniejsze słownictwo z dziedziny prawa? Jak skutecznie porozumieć się z zagranicznymi kolegami po fachu? Jak radzić sobie z nie do końca przetłumaczalnymi terminami? Odpowiedzi na te i inne pytania znajdziesz właśnie w tej książce. Będzie ona dla Ciebie doskonałym treningiem w zakresie słownictwa specjalistycznego i typowych dla języka prawnego i prawniczego konstrukcji. Liczne wskazówki i ciekawostki pomogą Ci natomiast wzbogacić wiedzę na temat terminologii, którą posługują się prawnicy komunikujący się w języku angielskim.

Książka składa się z 35 rozdziałów tematycznych z listami słówek, które opanujesz, tłumacząc zdania. W podręczniku znajdziesz też wiele przydatnych informacji, ułatwiających zrozumienie zwrotów charakterystycznych dla terminologii prawniczej.

Dzięki tej książce:

- poznasz setki przydatnych słówek i wyrażen z różnych dziedzin prawa,
- dowiesz się, jakich sformułowań używać, żeby zostać zrozumianym,
- przećwiczysz poznane zwroty, rozwiązując praktyczne zadania powtórkowe.

Słuchając kursu audio (MP3) ze zdaniami nagranyymi przez natywnego lektora, z łatwością utrwalisz przyswojone informacje.

Angielski w tłumaczeniach. Prawniczy to doskonała propozycja zarówno dla studentów, jak i dla przedstawicieli zawodów prawniczych.

Książki z serii „w tłumaczeniach” do innych języków w wersji drukowanej i elektronicznej zamówisz na stronie www.prestonpublishing.pl.

Patronat:

 Preston Publishing

www.prestonpublishing.pl

OBSERWUJ NAS

